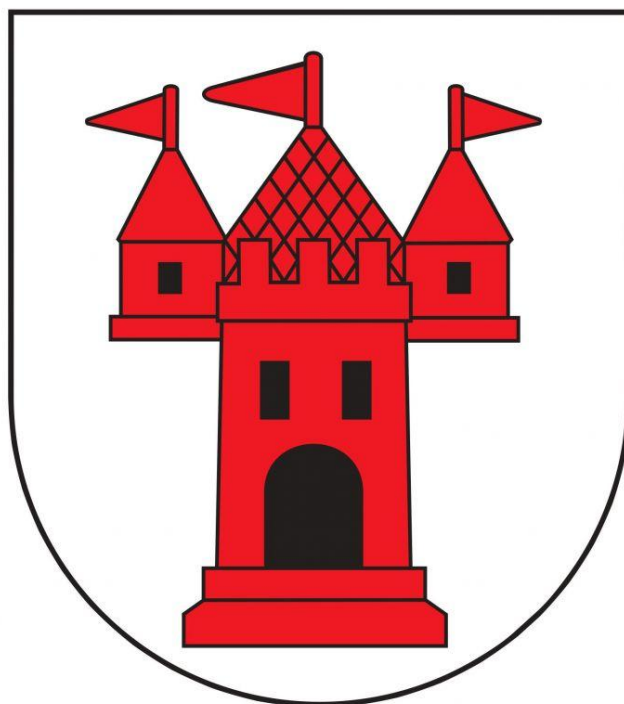

Raport

z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Mszczonów do 2030 r.

w 2024 r.

1. Wprowadzenie

Przyjęta przez Radę Miejską w Mszczonowie 27 lipca 2022 roku Uchwałą nr XLIX/432/22 Strategia Rozwoju Gminy Mszczonów do 2030 r., to kluczowy dokument programowania rozwoju lokalnego, stanowiący zapis wizji (czyli stanu docelowego rozwoju) wraz z etapami jej realizacji (czyli celami).

Strategia Rozwoju Gminy Mszczonów do 2030 roku, pełni dwie zasadnicze funkcje:

- zarządczą (administracyjną) – jest to wewnętrzna funkcja Strategii jako dokumentu, w oparciu o który jest realizowana polityka rozwoju i podejmowane są kluczowe (strategiczne) decyzje w gminie.
- informacyjno-edukacyjną (bardziej zewnętrzną), w tym ujęciu Strategia traktowana jest jako produkt informacyjny i promocyjny. Stanowi informację o aspiracjach rozwojowych gminy i jej zamierzeniach. Skierowana jest do interesariuszy bliższych i dalszych (np. do mieszkańców oraz inwestorów). Bardzo ważna jest także funkcja edukacyjna. Funkcja informacyjna i edukacyjna znajduje także silne odzwierciedlenie w modelu i strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy, które z założenia mają stanowić wizualizację przestrzenną celów i kierunków działań oraz docelowy, planowany stan rozwoju dzięki podejmowanej interwencji.

Metodologia prowadzenia lokalnej polityki rozwoju zakłada, iż dokument stanowi z jednej strony transpozycję celów zapisanych w dokumentach wyższego rzędu (ponadlokalnych, regionalnych, krajowych i poziomu UE) z drugiej strony jest to kontynuacja wcześniejszych założeń i kierunków rozwoju zapisanych w różnych dokumentach (programach, planach itp.) opracowanych dla gminy Mszczonów.

Zgodnie z rozdziałem 7 zarządzanie procesem wdrażania Strategii Rozwoju Gminy wymaga prowadzenia monitorowania realizacji celów i kierunków działań oraz ewaluacji Strategii. Z punktu widzenia zarządzania gminą istotą monitoringu jest gromadzenie, opracowywanie i przekazywanie informacji przydatnych w procesie koordynacji rozwoju. Stąd też przedmiotem monitoringu jest gmina, pojmowana jako spójny system społeczno-gospodarczo-przestrzenny. Monitoring Strategii Rozwoju Gminy prowadzony jest w oparciu o wskaźniki, raport będzie udostępniony społeczności lokalnej jako element Raportu o stanie Gminy.

2. Wizja, cele i kierunki działań

Wizja to docelowy, pożądaný stan rozwoju jaki ma zostać osiągnięty na skutek realizacji Strategii. Ale wizja to także „serce strategii” wskazuje na ambicje rozwojowe, plany na najbliższą przyszłość oraz te aspekty, które są kluczowe dla interesariuszy. Wychodząc z tego założenia, nawiązując do dotychczasowych kierunków rozwoju oraz analizy diagnostycznej, sformułowano wizję rozwoju w następującym brzmieniu:

W 2030 roku Gmina Mszczonów to atrakcyjne miejsce do życia i spędzania wolnego czasu dla mieszkańców oraz interesariuszy zewnętrznych w różnym wieku. To gmina kreująca procesy rozwoju i tworząca dobry (korzystny) klimat dla przedsiębiorczości.

Stan docelowy rozwoju lokalnego jest możliwy do osiągnięcia dzięki realizacji poszczególnych celów/kroków zapisanych w przyjętych/określonych:

- celach strategicznych - sformułowano ich trzy, przypisując do określonych sfer rozwoju składających się na zintegrowane podejście (ład zintegrowany);
- celach operacyjnych, które sformułowano są w ramach każdego celu strategicznego – sformułowano po dwa cele operacyjne w ramach każdego celu strategicznego;
- oraz umożliwiających ich realizację kierunkach działań - kierunki zostały przypisane do poszczególnych celów operacyjnych.

Zapisane w ten sposób cele i kierunki działań tworzą hierarchię strategicznych zamierzeń Gminy.

	CS 1.	CS 2.	CS 3.
cel strategiczny	osiągnięcie spójności społecznej i przestrzennej na terenie całej Gminy (sfera społeczno-gospodarcza oraz rozwój infrastruktury)	kreowanie polityki przestrzennej sprzyjającej inwestycjom i rozwojowi oraz zapewnienie ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju (sfera przestrzenna i gospodarcza)	tworzenie warunków do integracji społecznej oraz oferty usług spędzania wolnego czasu dla różnych grup wiekowych (sfera społeczna)
cel operacyjny	podjęcie działań na rzecz włączenia społecznego i przeciwdziałanie procesom wykluczenia	prowadzenie polityki lokalnej (w tym przestrzennej) sprzyjającej inwestycjom i tworzeniu stref rozwoju gospodarczego	tworzenie warunków do partycypacji i integracji społecznej na terenie całej Gminy, w tym na obszarach wiejskich

kierunki działań	• dbanie o rozwój kapitału ludzkiego i społecznego przez zapewnienie odpowiednich warunków (w tym utrzymanie, rozwój i remonty obiektów edukacyjnych) oraz jakości edukacji (dostępność zajęć pozalekcyjnych dla różnych grup wiekowych podnoszących poziom wiedzy i kształtujących kompetencje społeczne, dostępność do opieki i zajęć świetlicowych, dostępność kursów i szkoleń dla nauczycieli); • tworzenie lepszej bazy lokalowej dla MBP (wraz z filią w Osuchowie) jako miejsca działań na rzecz włączenia społecznego i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu; • tworzenie miejsc opieki dla dzieci, szczególnie w wieku do lat 3; • zapewnienie wsparcia osobom i rodzinom z problemami społecznymi; • zapewnienie odpowiedniego wsparcia osobom starszym (zarówno w zakresie usług opiekuńczych jak i aktywizacji społecznej); • prowadzenie programów z zakresu profilaktyki zdrowotnej; • rozwój e-usług publicznych	• zachowanie równowagi między terenami o różnym przeznaczeniu (kształtowanie racjonalnej struktury przestrzennej Gminy); • monitorowanie, a w razie potrzeby aktualizacja polityki przestrzennej Gminy (zapisy suikzp oraz mpzp); • promowanie i tworzenie terenów inwestycyjnych oraz selektywne pozyskiwanie inwestorów wpisujących się w kierunki polityki przestrzennej i polityki rozwoju Gminy;	• tworzenie, utrzymanie (w tym bieżące remonty) i rozwijanie miejsc lokalnej integracji (kluby seniora, MOK, MBP z filią w Osuchowie, izby pamięci, świetlice wiejskie itp.); • organizowanie/współorganizowanie wydarzeń umożliwiających integrację międzypokoleniową; • szersze wdrażanie partycypacji, w tym e-partycypacji, w procesach rozwojowych Gminy. • działania informacyjne, edukacyjne i integracyjne na rzecz imigrantów podejmujących prace i zamieszkujących w gminie
--------------------------------	--	---	--

	(szczególnie ważny w kontekście możliwości nawracania pandemii – kolejne fale zachorowań) wraz z ofertą e-szkoleń i miejsc publicznego dostępu do Internetu (szczególnie dla osób wykluczonych cyfrowo).		
cel operacyjny	rozwój infrastruktury technicznej, w tym sieciowej	podejmowanie działań i wdrażanie rozwiązań wpływających na jakość środowiska i jakość życia na terenie Gminy	współpraca i koordynacja na rzecz atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych
kierunki działań	• rozwój infrastruktury kanalizacyjnej – szczególnie na obszarach wiejskich o niskim wskaźniku skanalizowania; • rozwój infrastruktury gazu sieciowego, zarówno na terenie miasta jak i obszaru wiejskiego Gminy; • utrzymanie oraz uzupełnianie zgodnie z potrzebami sieci wodociągowej na terenie miasta i Gminy; • zwiększenie spójności w zakresie komunikacji wewnętrznej (rozwój komunikacji publicznej, zwiększenie długości i zasięgu ścieżek rowerowych); • dalsze działania na rzecz utworzenia przystanku kolejowego na terenie gminy, co polepszy skomunikowanie zewnętrzne gminy;	• utrzymanie oraz dalszy rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej w Gminie poprzez odpowiednie kształtowanie atrakcyjnych przestrzeni; • utrzymywanie i ochrona wysokich walorów środowiska przyrodniczego w tym walorów krajobrazowych; • kształtowanie w przestrzeni miasta i Gminy terenów publicznych, w tym szczególnie zieleni oraz małej infrastruktury; • poprawa jakości powietrza przez rozwój	• oferta kulturalna dla różnych grup wiekowych (w tym wzmocnienie roli i zaplecza lokalowego instytucji Gminnych i sołeckich); • partycypacyjne opracowanie z zainteresowanymi oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży; • zwiększanie atrakcyjności Gminy jako miejsca zamieszkania, przez spójną ofertę i promocję oraz przekaz kierowany do mieszkańców (w tym szczególnie osób młodych); • dalsze koordynowanie działań i prowadzenie wspólnego na poziomie gminy kalendarza imprez lokalnych (szczególnie cyklicznych) oraz wspólne działania promocyjne; • utrzymanie i dalszy rozwój miejsc i obiektów służących rekreacji (m.in. place zabaw, boiska, parki, szlaki piesze i rowerowe, pumptracki);

	• działania zmierzające do utworzenia nowego połączenia szynowego pomiędzy Warszawą, a Mszczonowem dla poprawy warunków życia mieszkańców Gminy • poprawa bezpieczeństwa na terenie Gminy (inwestycje zwiększające bezpieczeństwo na drogach – remonty dróg, chodniki, oświetlenie oraz działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa publicznego); • tworzenie warunków dla lepszego dostępu do szybkiego Internetu (szczególnie na obszarach wiejskich).	odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz edukacje i informacje w zakresie możliwości pozyskiwania wsparcia finansowego na wymianę źródeł grzewczych; • zapewnienie wdrożenia skutecznej gospodarki odpadowej na terenie Gminy (w tym edukacja i informacja skierowana do różnych grup wiekowych).	
--	--	--	--

3. Założenia realizacyjno-organizacyjne w ramach przyjętych celów operacyjnych

Cel operacyjny: podjęcie działań na rzecz włączenia społecznego i przeciwdziałanie procesom wykluczenia			
Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący	Instrumenty realizacji
Wydział Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego w Mszczonowie	Centrum Usług Społecznych NGO sołectwa instytucje prowadzące działalność kulturalną i edukacyjną	Wydział Rozwoju Gospodarczego	1.wdrożeniowe (programowania) – strategie, plany, programy; 2. finansowe – uchwały budżetowe, fundusze sołeckie (w tym ujęciu instrumenty lokalne/sąsiedzkie), 5. społeczne – działania edukacyjne, społeczne, partnerstwa, 6. Koordynacji – ciała o charakterze opiniodawczym.
Cel operacyjny: rozwój infrastruktury technicznej, w tym sieciowej			
Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący	Instrumenty realizacji

Wydział Rozwoju Gospodarczego oraz Wydział Gospodarki Gminnej	sołectwa prywatni inwestorzy GCI	Wydział Gospodarki Gminnej	1.wdrożeniowe (programowania) – strategie, plany, programy; 2. finansowe – uchwały budżetowe, fundusze sołeckie), 4. planowania przestrzennego – mpzp, 7. kontrolne – monitoring stanu.
---	--	----------------------------	--

Cel operacyjny: prowadzenie polityki lokalnej (w tym przestrzennej) sprzyjającej inwestycjom i tworzeniu stref rozwoju gospodarczego

Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący	Instrumenty realizacji
Wydział Rozwoju Gospodarczego	inne wydziały Urzędu interesariusze zewnętrzni (biznes, inwestorzy i społeczność lokalna)	Wydział Rozwoju Gospodarczego	1. wdrożeniowe (programowania) – strategie, plany, programy; 2. finansowe – uchwały budżetowe, fundusze sołeckie, podatki, opłaty; 3. prawne – wynikające bezpośrednio z przepisów ustawowych; 4. planowania przestrzennego – mpzp, procedury partycypacji w planowaniu przestrzennym; 5. społeczne – działania edukacyjne, informacyjne, konsultacje społeczne, partnerstwa, systemy informacji przestrzennej; 7. kontrolne – monitoring stanu, aktualizacje.

Cel operacyjny: podejmowanie działań i wdrażanie rozwiązań wpływających na jakość środowiska i jakość życia na terenie Gminy

Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący	Instrumenty realizacji
Wydział Gospodarki Gminnej we współpracy z Wydziałem Rozwoju Gospodarczego	sołectwa partnerzy społeczni mieszkańcy NGO, szczególnie działające na rzecz środowiska placówki edukacyjne i kulturalne w zakresie edukacji ekologicznej i budowania świadomości ekologicznej	Wydział Gospodarki Gminnej we współpracy z podmiotami uczestniczącymi w realizacji	1. wdrożeniowe (programowania) – strategie, plany, programy; 2. finansowe – uchwały budżetowe, fundusze sołeckie, podatki, opłaty; 4. planowania przestrzennego – mpzp, procedury partycypacji w planowaniu przestrzennym; 5. społeczne – działania edukacyjne, informacyjne, konsultacje społeczne, partnerstwa, systemy informacji przestrzennej; 7. kontrolne – monitoring stanu, aktualizacje.

Cel operacyjny: tworzenie warunków do partycypacji i integracji społecznej na terenie całej Gminy, w tym na obszarach wiejskich

Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący	Instrumenty realizacji
Wydział Organizacyjny i Obsługi Rady Miejskiej we współpracy z Wydziałem Rozwoju Gospodarczego	sołectwa NGO Gminne Centrum Informacji	Gminne Centrum Informacji we współpracy z podmiotami realizującymi	1. programowania – strategie, plany, programy; 2. finansowe – uchwały budżetowe, fundusze sołeckie; 3. prawne – wynikające bezpośrednio z przepisów ustawowych dotyczących partycypacji; 4. planowania przestrzennego – mpzp, procedury partycypacji w planowaniu przestrzennym; 5. społeczne – działania edukacyjne, informacyjne, konsultacje społeczne, partnerstwa, systemy informacji przestrzennej; 6. Koordynacji – ciała o charakterze opiniotwórczym; 7. kontrolne – monitoring stanu, aktualizacje.
Cel operacyjny: współpraca i koordynacja na rzecz atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych			
Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący	Instrumenty realizacji
Gminne Centrum Informacji we współpracy z Wydziałem Rozwoju Gospodarczego	Biblioteka Miejska, OSiR MOK sołectwa NGO	Gminne Centrum Informacji we współpracy z podmiotami uczestniczącymi w realizacji	1. programowania – strategie, plany, programy; 2. finansowe – uchwały budżetowe, fundusze sołeckie; 5. społeczne – działania edukacyjne, informacyjne, konsultacje społeczne, partnerstwa; 6. Koordynacji – ciała o charakterze opiniotwórczym; 7. kontrolne – monitoring stanu, aktualizacje.

Zarządzanie procesem wdrażania Strategii rozwoju Gminy wymaga prowadzenia monitorowania realizacji celów i kierunków działań oraz ewaluacji Strategii. Z punktu widzenia zarządzania gminą istotą monitoringu jest gromadzenie, opracowywanie i przekazywanie informacji przydatnych w procesie koordynacji rozwoju. Stąd też przedmiotem monitoringu jest gmina, pojmowana jako spójny system społeczno-gospodarczo-przestrzenny. W tabeli powyżej przedstawiono jednostki odpowiedzialne za monitorowanie poszczególnych celów operacyjnych. Przewiduje się, że monitoring będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki monitorowania dla celów operacyjnych i będzie udostępniony społeczności lokalnej jako element Raportu o stanie Gminy.

4. Wskaźniki monitorowania Strategii rozwoju

L.p.	Wskaźniki monitorowania Strategii Rozwoju	2024 r. (stan na 31 grudnia 2024 r.)
1	Odsetek dzieci objętych opieką świetlicową	100 dzieci w wieku 5-15 lat
2	Liczba miejsc oferujących opiekę nad dziećmi do lat 3 (w tym na obszarze wiejskim Gminy)	3
3	Liczba szkół (lub odsetek z funkcjonujących) oferujących zajęcia dodatkowe, w tym w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu	6
4	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i programów pomocowych	1451
5	Liczba (i rodzaje) programów z zakresu profilaktyki zdrowotnej	Zajęcia z promocji zdrowia i zdrowego trybu życia 12 razy w roku
6	Utworzenie przystanku kolejowego na terenie Gminy (wskaźnik jednorazowy)	0
7	Liczba i rodzaje e-usług dostępnych w Urzędzie Miejskim	1. Pismo ogólne do Urzędu (epuap), 2. Deklaracja za śmieci (epuap).
8	% mieszkańców Gminy korzystających z wodociągu (w tym na obszarach wiejskich)	• miasto: 84,16 % • wieś: 73,67 % • ogółem: 79,28 %
9	% mieszkańców Gminy korzystających z kanalizacji (w tym na obszarach wiejskich)	• miasto: 86,14 % • wieś: 12,90 % • ogółem: 51,99 %
10	Wykaz miejscowości, w których w danym roku realizowane były zadania w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej	kanalizacja deszczowa - Mszczonów
11	% mieszkańców Gminy korzystających z gazociągu (w tym na obszarach wiejskich)	20,50 %
12	Budowa nowych dróg (liczba, długość)	5 dróg - 4,639 km
13	Remonty już istniejących dróg (liczba, długość)	25 dróg – 8,804 km
14	Budowa chodników i ścieżek rowerowych (liczba, długość)	• 2 chodniki o długości: 1,69 km • 1 ścieżka rowerowa o długości: 0,918 km
15	% powierzchni (i powierzchnia w ha) gminy objętej mpzp	4701 ha, co stanowi 31% powierzchni Gminy Mszczonów
16	liczba mpzp poddanych aktualizacji i/lub opracowaniu	856,8321 ha, co stanowi 5,6% powierzchni Gminy Mszczonów
17	powierzchnia stref rozwoju gospodarczego (ha)	454,90 ha, co stanowi 3% powierzchni Gminy Mszczonów
18	Liczba (i wykaz) instalacji OZE, w tym szczególnie na obiektach użyteczności publicznej	Panele fotowoltaiczne w 3 budynkach: 1. Szkoła Podstawowa w Lutkównie,

		2. Mszczonowski Ośrodek Kultury, 3. Ochotnicza Straż Pożarna w Mszczonowie.
19	Liczba szkoleń/spotkań informacyjnych nt. OZE skierowanych do mieszkańców	3
20	Odsetek odpadów komunalnych podlegających recyklingowi	46,01 %
21	Liczba działań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do mieszkańców nt. możliwości zmniejszania ilości produkowanych w gospodarstwach domowych odpadów	2
22	Liczba i powierzchnia (ha) obszarów zrewitalizowanych lub nowoutworzonych jako wspólne przestrzenie publiczne	0,58 ha
23	% powierzchni Gminy objęty formami ochrony przyrody	Ok. 31%
24	Liczba prowadzonych procesów partycypacji, konsultacji (w tym na obszarach wiejskich) – w tym procesy prowadzone w formule on-line	14
25	Liczba osób biorących udział w procedurze wykorzystania funduszy sołeckich (z podziałem na sołectwa)	1) Adamowice – 8 2) Badowo-Dańki – 6 3) Badowo-Mściska - 16 4) Badow Górny - 15 5) Bobrowce - 12 6) Bronisławka - 10 7) Ciemno-Gnojna - 15 8) Gąba - 60 9) Grabce Józefpolskie - 20 10) Grabce Towarzystwo - 18 11) Gurba - 12 12) Janówek - 15 13) Kamionka - 5 14) Kowiesy - 18 15) Lindów - 17 16) Lutkówka - 15 17) Lutkówka Kolonia - 6 18) Marianka - 15 19) Marków Towarzystwo - 5 20) Nosy-Poniatki - 20 21) Olszówka/Nowy Dworek - 5 22) Osuchów - 26 23) Pawłowice - 5 24) Piekarowo - 24 25) Piekary - 7 26) Sosnowica - 11 27) Strzyże - 17 28) Suszeniec - 15 29) Świnice - 13 30) Wręcza - 10

		31) Wygnanka - 17 32) Wymysłów - 8 33) Zbiroża - 9 34) Zimna Woda - 17 35) Zimnice - 15 Razem: 507 osób
26	Liczba imprez integracyjnych zgłaszanych do wspólnego kalendarza (z podziałem na miejscowości gminne)	1. Osuchów - 2, 2. Lutkówka - 2, 3. Mszczonów -37, 4. Zbiroża - 1
27	Liczba obiektów (z podziałem na miejscowości) umożliwiających integrację społeczną poza terenem Miasta (świetlice wiejskie, dostępne w szkołach sale na spotkania, kluby seniora itp.)	1. Bobrowce - 2, 2. Grabce Towarzystwo - 1, 3. Lutkówka -1 4. Osuchów - 2, 5. Piekary - 2 6. Wręcza – 2 7. Zbiroża – 1 Razem: 11
28	Liczba działań integracyjnych i edukacyjnych dedykowanych imigrantom pracującym i mieszkającym na terenie Gminy	1. Zajęcia kreatywne oraz plastyczne włączające osoby innych narodowości niż Polska
29	Liczba imprez z poszczególnych miejscowości (z podziałem na kategorie, grupy wiekowe) zgłaszanych do wspólnego kalendarza	1. Dla dzieci i młodzieży: 2 imprezy: 1) Osuchów - 1, 2) Zbiroża - 1. 2. Dla dzieci, młodzieży i dorosłych bez podziału na wiek - 15 imprez: 1) Bobrowce - 1, 2) Lutkówka - 1, 3) Osuchów - 2, 4) Piekary - 1, 5) Mszczonów- 10.
30	Liczba uczestników imprez kulturalnych (związanych ze spędzaniem czasu wolnego) z podziałem na kategorie	1. Liczba uczestników imprez kulturalnych wśród dzieci i młodzieży: 140 osób: 1) Osuchów - 20, 2) Zbiroża - 120. 2. Dla dzieci, młodzieży i dorosłych bez podziału na wiek: 1000 osób: 1) Lutkówka - 100, 2) Mszczonów- 900.
31	Liczba ofert spędzania wolnego czasu przygotowanych partycypacyjnie, we współpracy z zainteresowanymi	30
32	Liczba obiektów sportowych i przeznaczonych do rekreacji (w podziale na kategorie)	boiska – 9, baseny – 3, lodowiska - 1
33	Długość w km nowych ścieżek rowerowych i spacerowych	0,918 km

Podsumowanie:

1. 100 dzieci objętych opieką świetlicową, stanowi dobry rezultat, jeśli odnosi się do pełnego zapotrzebowania.

Kierunek rozwoju: Zwiększenie dostępności w godzinach popołudniowych, szczególnie na obszarach wiejskich.

2. Opiekę nad dziećmi do lat 3 oferują 3 placówki na terenie Gminy Mszczonów, co jest nie wystarczające jeśli chodzi o całą Gminę.

Kierunek rozwoju: Tworzenie nowych placówek, zwłaszcza na terenach wiejskich. Wspieranie żłobków publicznych/prywatnych, min. poprzez dotacje.

3. W Gminie funkcjonuje 6 szkół, z których wszystkie oferują zajęcia dodatkowe, w tym również w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu. Ten pełny udział szkół w programach dodatkowych jest bardzo pozytywnym wskaźnikiem, świadczącym o zaangażowaniu placówek edukacyjnych w rozwój kompetencji cyfrowych uczniów oraz w działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu.

Kierunek rozwoju: ciągle doskonalenie oferty, inwestycje w infrastrukturę oraz wsparcie nauczycieli i rodziców, aby skutecznie przeciwdziałać wykluczeniu cyfrowemu wśród uczniów.

4. Z pomocy społecznej korzysta 1451 rodzin, co stanowi wysoką liczbę i może świadczyć o dużym zapotrzebowaniu na wsparcie.

Kierunek rozwoju: Rozszerzanie programów aktywizacyjnych.

5. Zajęcia z promocji zdrowia i zdrowego trybu życia odbywają się 12 razy w roku. Jest to pozytywne zjawisko, ale zajęcia mogą być zbyt ogólne.

Kierunek rozwoju: Tematyczne programy (np. profilaktyka onkologiczna, kardiologiczna itp.).

6. Na terenie Gminy Mszczonów nie powstał przystanek. Zadanie realizowane jest przez Polskie Koleje Państwowe. Zadanie zrealizowane będzie w kolejnych latach, w ramach modernizacji linii kolejowej numer 12 ze Skierniewic do Łukowa.

7. W Urzędzie Miejskim w Mszczonowie dostępne są 2 rodzaje e-usług (epuap-pismo ogólne do Urzędu oraz epuap - deklaracja za śmieci), co świadczy o niskim poziomie cyfryzacji.

Kierunek rozwoju: Rozszerzenie katalogu e-usług (podatki, rejestry, zgłoszenia).

8. Z przedstawionych danych wynika, że dostęp do wodociągu jest lepiej rozwinięty w mieście niż na obszarach wiejskich, choć ogólny poziom dostępu jest stosunkowo wysoki. Budowa sieci wodociągowej na wsi jest trudniejsza ze względu na większe rozproszenie zabudowy i mniejszą gęstość zaludnienia. Inwestycje infrastrukturalne są więc kosztowniejsze i trudniejsze do zrealizowania.

Kierunek rozwoju: Budowa infrastruktury, wykorzystanie środków UE.

9. Na obszarach miejskich, aż 86,14% mieszkańców korzysta z kanalizacji. Jest to bardzo wysoki wskaźnik, świadczący o dobrze rozwiniętej infrastrukturze kanalizacyjnej w mieście.

Z kolei na obszarach wiejskich, jedynie 12,90% mieszkańców korzysta z kanalizacji. Jest to bardzo niski poziom, wskazujący na znaczne zapóźnienia infrastrukturalne na terenach wiejskich. Niski poziom skanalizowania wsi to główna bariera dla zrównoważonego rozwoju Gminy

Kierunek rozwoju: Wskazane jest pozyskiwanie środków z funduszy unijnych, krajowych oraz partnerstw publiczno-prywatnych na inwestycje infrastrukturalne. Działania powinny uwzględniać zarówno budowę sieci kanalizacyjnej, jak i alternatywne rozwiązania, np. przydomowe oczyszczalnie ścieków.

10. Zadania z zakresu kanalizacyjnego w roku 2024, były realizowane w Mszczonowie, gdzie wybudowano kanalizację deszczową wraz ze zbiornikiem retencyjnym.

Kierunek rozwoju: Plany inwestycyjne dla terenów wiejskich.

11. Tylko 20,5% mieszkańców Gminy korzysta z gazociągu, co oznacza, że blisko 80% gospodarstw domowych wciąż opiera się na alternatywnych źródłach ogrzewania i gotowania (np. węgiel, drewno, butle gazowe, energia elektryczna). Sytuacja ta występuje zarówno w obszarach miejskich, jak i wiejskich, choć dostępność infrastruktury gazowej jest niższa na terenach wiejskich. Przyczyną mniejszej dostępności gazociągu na terenach wiejskich jest niska opłacalność dla operatorów – z punktu widzenia dostawy gazu, rozbudowa sieci na rozproszone tereny wiejskie może być nieopłacalna.

Kierunki rozwoju: negocjacje z dostawcami gazu w celu wypracowania modelu inwestycyjnego korzystnego dla obu stron (np. partnerstwo publiczno-prywatne) oraz rozważenie alternatyw – jeśli rozbudowa gazociągu jest zbyt kosztowna, warto promować inne niskoemisyjne źródła energii: biogaz, pompy ciepła, OZE.

12. W roku 2024 wybudowano (przebudowano, rozbudowano) 5 dróg o długości 4,639 km:

- 1) ul. Żukowska w miejscowościach Wręcza, Grabce Towarzystwo, Długowizna i Świnice;
- 2) ul. Zarzeczna oraz ul. Kilińskiego w Mszczonowie;
- 3) Plac Piłsudskiego w Mszczonowie;
- 4) ul. Tańskiego w Mszczonowie;
- 5) ul. Żukowska od ronda do ul. Głównej w miejscowości Grabce Towarzystwo.

13. W roku 2024 wyremontowano 25 dróg o łącznej długości 8,804 km. Wysoka liczba remontowanych dróg świadczy o intensywnych działaniach utrzymaniowych. W roku 2024 wyremontowano drogi w miejscowościach: Adamowice, Badowo-Mściska, Bobrowce, Budy Zasłona, Chudolipie, Ciemno Gnojna, Gąba, Grabce Wręckie, , Gurba, Janówek, Kowiesy, Lutkówka, Mszczonów, Nosy-Poniatki, Osuchów, Suszeniec, Wygnanka, Zbiroża, Zimnice.

Kierunki rozwoju: Kontynuacja i zwiększenie nakładów na remonty i modernizację istniejących dróg, aby utrzymać ich dobry stan techniczny i bezpieczeństwo użytkowników.

14. W roku 2024 wybudowano dwa chodniki o łącznej długości 1,69 km w ramach przebudowy ul. Żukowskiej w miejscowościach Wręcza, Grabce Towarzystwo, Długowizna i Świnice. Ta inwestycja, poprawia komfort i bezpieczeństwo pieszych. Chodniki są niezbędne w każdej przestrzeni, aby zapewnić bezpieczne i wygodne przejścia, zwłaszcza w miejscach o dużym natężeniu ruchu pieszych. Długość 1,69 km pozwala na znaczące poprawienie infrastruktury pieszej, co może wpłynąć na zwiększenie ruchu pieszego i ograniczenie korzystania z samochodów na krótkich dystansach.

Wybudowano również jedną ścieżkę rowerową o długości 0,918 km, która stanowi ważny krok w kierunku rozwoju infrastruktury rowerowej, sprzyjającej zrównoważonemu

transportowi. Budowa ścieżki stanowi element większej sieci drogi rowerowej. Rozwój takich ścieżek jest kluczowy dla promowania jazdy na rowerze jako alternatywy dla samochodów, co wpływa na poprawę jakości powietrza i zmniejszenie korków.

Kierunki rozwoju:

Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych: Warto kontynuować rozbudowę infrastruktury rowerowej i pieszej, zwiększając długość i liczbę ścieżek, aby stworzyć spójną i bezpieczną sieć, która zachęci więcej osób do korzystania z rowerów. Zapewnienie komfortowych, szerokich i dobrze oświetlonych chodników, co zwiększy bezpieczeństwo pieszych i poprawi dostępność przestrzeni publicznej

15. Objęcie planami miejscowymi 31% powierzchni gminy wskazuje na aktywne zarządzanie przestrzenią, które umożliwia kontrolę nad rozwojem urbanistycznym, inwestycjami i ochroną środowiska. MPZP pozwalają na określenie przeznaczenia terenów (mieszkaniowe, usługowe, przemysłowe, rolne, rekreacyjne), co jest niezbędne dla zrównoważonego rozwoju gminy.

Kierunki rozwoju: kontynuowane dotychczasowych działań z naciskiem na zrównoważony rozwój, ochronę środowiska oraz wsparcie lokalnej gospodarki rolnej i usługowej

16. Aktualizacja i opracowanie mpzp na ponad 5% powierzchni gminy jest uzasadnione potrzebą dostosowania planów do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych, demograficznych i środowiskowych. Taki zakres planowania umożliwia lepsze zagospodarowanie przestrzeni, uwzględnienie potrzeb mieszkańców, rozwój infrastruktury oraz ochronę środowiska.

Kierunki rozwoju: Kontynuacja działań powinna być ukierunkowana na integrację planowania przestrzennego z rozwojem społecznym, gospodarczym i ochroną środowiska.

17. Przeznaczenie 3% powierzchni gminy pod rozwój gospodarczy jest adekwatne do potrzeb rozwoju lokalnej gospodarki, umożliwiając zrównoważony rozwój przemysłu, logistyki i usług bez nadmiernego ograniczania terenów rolniczych czy mieszkaniowych.

Kierunki rozwoju: Koncentrowanie się na dalszym rozwoju infrastruktury przemysłowej i logistycznej, przy wykorzystaniu potencjału turystycznego oraz inwestycje w technologie ekologiczne i innowacyjne.

18. Instalacje fotowoltaiczne na 3 budynkach użyteczności publicznej (tj. Szkoła Podstawowa w Lutkówce, Mszczonowski Ośrodek Kultury, Ochotnicza Straż Pożarna w Mszczonowie) umożliwiają obniżenie kosztów energii elektrycznej, zwiększają niezależność energetyczną tych obiektów oraz promują ekologiczne postawy. To także element edukacji ekologicznej dla społeczności lokalnej.

Kierunki rozwoju: Kontynuacja montażu paneli w szkołach, urzędach, jednostkach OSP oraz budynkach mieszkalnych, by zwiększyć udział OZE w lokalnym bilansie energetycznym.

19. Organizacja trzech spotkań/szkoleń rocznie umożliwia mieszkańcom stały dostęp do aktualnej wiedzy o OZE, co jest kluczowe w kontekście dynamicznych zmian technologicznych i prawnych w sektorze energii odnawialnej. Pozwala to także na omówienie lokalnych programów wsparcia i dofinansowań, które często są aktualizowane.

Kierunki rozwoju: rozszerzenie oferty edukacyjnej o szkolenia specjalistyczne, warsztaty praktyczne oraz konsultacje indywidualne, aby lepiej odpowiadać na potrzeby różnych grup mieszkańców, w tym młodzieży, seniorów czy przedsiębiorców.

20. Dzięki prawidłowo prowadzonej segregacji odpadów komunalnych gminie udało się uzyskać wyższy niż wymagany ustawą poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (46,01 % > 45 %), jednak wymagania stawiane gminom na kolejne lata są coraz bardziej rygorystyczne, co wymaga ciągłego rozwoju systemu gospodarki odpadami i dalszego zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów zmieszanych w stosunku do odpadów segregowanych.

Kierunki rozwoju: prowadzenie kampanii informacyjnej oraz edukacji społeczeństwa w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi; ponadto należy prowadzić na bieżąco czynności sprawdzające pod kątem prawidłowej segregacji odpadów przez mieszkańców oraz przedsiębiorców, a także właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, znajdujących się na terenie Gminy Mszczonów.

21. Liczba działań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do mieszkańców na temat możliwości zmniejszania ilości odpadów produkowanych w gospodarstwach domowych, wynosząca 3 w ciągu roku, jest istotnym elementem strategii zwiększania świadomości ekologicznej i poprawy efektywności gospodarowania odpadami. Edukacja mieszkańców jest kluczowa dla zmniejszenia ilości odpadów u źródła, czyli w gospodarstwach domowych. Poprzez kampanie i materiały edukacyjne mieszkańcy uczą się, jak prawidłowo segregować odpady, co zwiększa ich potencjał do recyklingu

Kierunki rozwoju: zwiększenie liczby działań informacyjno-edukacyjnych oraz ich różnorodności. Dostosowanie materiałów i form edukacji do specyfiki lokalnej społeczności, uwzględniając jej potrzeby i bariery, zwiększa skuteczność przekazu

22. W roku 2024, zrewitalizowano obszar 0,58 ha wspólnych przestrzeni publicznych, który, jest wartościowym wkładem w rozwój miasta. W ramach rewitalizacji wykonano dwa przedsięwzięcia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Mszczonów na lata 2023-2032, tj. Przebudowa Placu Piłsudskiego i ul. Nowy Rynek oraz Budowa zbiornika retencyjnego oraz rozbudowa systemu kanalizacji deszczowej
- Kierunki rozwoju: rewitalizować zaniedbane obszary, wprowadzać elementy małej architektury i zieleni.

23. 31% powierzchni chronionej to wartość znaczna, pokazująca zaangażowanie gminy w ochronę środowiska. Formy ochrony przyrody funkcjonują na różnych poziomach ochrony i ograniczeń użytkowania, co pozwala na zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi przy jednoczesnej ochronie najcenniejszych obszarów

Kierunki rozwoju: rozwój edukacji ekologicznej wśród mieszkańców, aby zwiększyć świadomość i zaangażowanie w ochronę przyrody. Wzmacnianie zarządzania formami ochrony, w tym poprawa monitoringu i konserwacji obszarów chronionych oraz zapewnienie adekwatnych środków finansowych

24. Liczba prowadzonych procesów partycypacji i konsultacji społecznych, w tym na obszarach wiejskich, wynosząca 14 procesów, wskazuje na aktywne zaangażowanie społeczności lokalnych i instytucji w dialog oraz współtworzenie decyzji dotyczących rozwoju Gminy.

Kierunki rozwoju: stosowanie zróżnicowanych metod konsultacji (warsztaty, ankiety, wywiady grupowe, konsultacje online) dostosowanych do potrzeb różnych grup społecznych, aby zwiększyć reprezentatywność i zaangażowanie

25. Liczba osób biorących udział w procedurze wykorzystania funduszy sołeckich, wynosząca 507 osób, wskazuje na aktywny udział mieszkańców w podejmowaniu decyzji dotyczących wydatkowania środków przeznaczonych na rozwój ich sołectw. Fundusz sołecki jest mechanizmem umożliwiającym mieszkańcom bezpośredni wpływ na lokalne inwestycje i działania służące poprawie warunków życia wsi.

Kierunki rozwoju: Promocja udziału w zebraniach wiejskich, szczególnie w sołectwach o niższej frekwencji, poprzez kampanie informacyjne i edukacyjne.

26. W mieście Mszczonów organizowanych jest zdecydowanie więcej imprez integracyjnych niż na terenach wiejskich. Wynika to z większej liczby mieszkańców miasta, lepszej infrastruktury, większej dostępności miejsc publicznych oraz większej aktywności społecznej w mieście.

Kierunki rozwoju: Wzmacnianie infrastruktury na terenach wiejskich: rozwój świetlic, miejsc spotkań i przestrzeni publicznych sprzyjających organizacji imprez integracyjnych oraz tworzenie wydarzeń tematycznych, które łączą tradycję z nowoczesnością, angażując różnorodne grupy społeczne.

27. 11 obiektów integracji społecznej na terenach wiejskich Gminy Mszczonów stanowi podstawę, ale wymaga rozbudowy i lepszego dostosowania do potrzeb mieszkańców, aby skutecznie przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu i wzmacniać lokalne społeczności.

Kierunki rozwoju: inwestycje w infrastrukturę, wsparcie inicjatyw społecznych oraz poprawa dostępności komunikacyjnej.

28. Na terenie Gminy realizowany jest 1 działanie integracyjne i edukacyjne dedykowane imigrantom pracującym i mieszkającym na terenie Gminy, polegające na zajęciach kreatywnych oraz plastycznych, które włączają osoby innych narodowości niż Polska.

Kierunki działań: rozwój oferty i zwiększenie liczby inicjatyw edukacyjno-integracyjnych jest konieczne, aby skuteczniej wspierać imigrantów w adaptacji i integracji społecznej.

29. Obecny kalendarz imprez pokazuje przewagę wydarzeń o charakterze uniwersalnym, z niewielką liczbą imprez dedykowanych wyłącznie dzieciom i młodzieży. Zgłoszonych jest aż 15 imprez, które adresowane są do szerokiego grona odbiorców – dzieci, młodzieży i dorosłych – bez podziału na wiek. Tworzenie wydarzeń o charakterze ogólnym, mają na celu przyciągnąć większą liczbę uczestników i zapewnić integrację międzypokoleniową.

Kierunki rozwoju: Rozwój oferty kulturalnej powinien uwzględniać większą segmentację wiekową oraz wzrost liczby imprez skierowanych do młodszych grup, co może przyczynić się do lepszego zaspokojenia lokalnych potrzeb i wzmocnienia więzi społecznych. Warto także wykorzystać potencjał imprez do promocji regionu i integracji społecznej.

30. Niska liczba dzieci i młodzieży (140 osób) w porównaniu do całkowitej liczby uczestników (1000 osób) może wskazywać na potrzebę większego zaangażowania tej grupy wiekowej w wydarzenia kulturalne. Włączenie młodszych uczestników jest kluczowe dla długofalowego rozwoju kultury i budowania nawyków uczestnictwa.

Kierunki rozwoju: opracowanie zróżnicowanej i dostępnej oferty kulturalnej, która angażuje różne grupy wiekowe, zwłaszcza dzieci i młodzież. Konieczność usuwania barier uczestnictwa poprzez działania edukacyjne, promocyjne i organizacyjne.

31. 30 ofert spędzania wolnego czasu przygotowanych partycypacyjnie, we współpracy z zainteresowanymi, świadczy o skutecznym angażowaniu społeczności lokalnej i tworzeniu wartościowych, dopasowanych do potrzeb mieszkańców propozycji.

Kierunki rozwoju: rozszerzenie grup partycypujących, angażując różne grupy społeczne, w tym młodzież, seniorów, co pozwoli na jeszcze lepsze dopasowanie ofert do potrzeb całej społeczności.

32. Obecnie na terenie Gminy Mszczonów funkcjonuje 9 boisk, 3 baseny i 1 lodowisko. Obecna liczba obiektów wskazuje na solidną podstawę infrastruktury sportowej, ale także na potrzebę dalszego rozwoju.

Kierunki rozwoju: należy uwzględnić modernizację, wielofunkcyjność, ekologię oraz szeroką dostępność dla mieszkańców, co wpisuje się w aktualne programy i trendy w budowie obiektów sportowych.

33. W 2024 roku wybudowano 0,918 km ścieżek rowerowych, które zostały wykonane w ramach przebudowy ulicy Żukowskiej w miejscowościach Wręcza, Grabce Towarzystwo, Długowizna i Świnice

Kierunki rozwoju: większe inwestycje, planowanie długoterminowe oraz uwzględnienie aspektów środowiskowych i społecznych, aby stworzyć atrakcyjną, bezpieczną i dostępną sieć tras dla wszystkich użytkowników.